



Til lovforslag nr. L 74

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 00. januar 2014

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af færdselsloven

(Skærpede sanktioner for hastighedsovertrædelser ved vejarbejde m.v. og indførelse af betinget objektivi ansvar for ejer (bruger) af et motorkøretøj for visse hastighedsovertrædelser)

[af justitsministeren (Morten Bødskov)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 1 ændringsforslag og Dansk Folkeparti har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. november 2013 og var til 1. behandling den 28. november 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 3. december 2013 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del - bilag 61. Den 15. november 2013 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 31 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger [og politiske bemærkninger]

◇

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af Dansk Folkeparti, tiltrådt af ◇:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af færdselsloven (Skærpede sanktioner for hastighedsovertrædelser ved vejarbejde m.v.)« omfattende § 1, nr. 1, 2, 4-6, og § 2.

B. »Forslag til lov om ændring af færdselsloven (Indførelse af betinget objektivi ansvar for ejer (bruger) af et motorkøretøj for visse hastighedsovertrædelser)« omfattende § 1, nr. 3, og § 2.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 2

2) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. marts 2014.«
[Konsekvensændring som følge af deling af lovforslaget]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 2

3) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.«
[Konsekvensændring som følge af deling af lovforslaget]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af <>:

Til § 1

4) I den under *nr. 3* foreslåede § 118 c indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Straffelovens § 50, stk. 3, finder ikke anvendelse for bøder pålagt efter stk. 1.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

[Præcisering af den civile karakter af forholdet mellem ejeren (brugeren) og føreren]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Dansk Folkeparti ønsker at dele lovforslaget i de to nævnte lovforslag, idet DF finder, at de retssikkerhedsmæssige problemer i forhold til regeringens forslag om indførelse af betinget objektivt for ejer (bruger) af et motorkøretøj for visse hastighedsovertrædelser gør, at DF ikke kan støtte denne del af regeringens lovforslag. Derimod bakker DF op om de foreslåede skærpede sanktioner for hastighedsovertrædelser ved vejarbejde m.v. På denne baggrund finder DF, at det vil være hensigtsmæssigt med den foreslåede opdeling af lovforslaget.

Til nr. 2

Ændringsforslaget er en konsekvens af delingen af lovforslaget.

Til nr. 3

Ændringsforslaget er en konsekvens af delingen af lovforslaget.

Til nr. 4

Det foreslås, at straffelovens § 50, stk. 3 – hvorefter den bødefældte ikke kan kræve bøden betalt eller erstattet af andre – ikke finder anvendelse for bøder pålagt efter den foreslåede bestemmelse i færdselslovens § 118 c, stk. 1, om (betinget) objektivt bødeansvar.

Herved tydeliggøres det i selve lovteksten, at hvis en ejer (bruger) på objektivt grundlag pålægges en bøde, vil forholdet

det mellem ejeren (brugeren) og – hvis en anden førte bilen – den, der førte bilen, være af civilretlig karakter. Det vil således f.eks. i kontrakten mellem et biludlejningsfirma eller en delebilorganisation og lejeren kunne aftales, at lejeren til firmaet eller organisationen skal betale en bøde pålagt firmaet eller organisationen på objektivt grundlag for en forseelse, som er begået, mens køretøjet var i lejerens besiddelse, således som det er forudsat i pkt. 4.3.4.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2. Det bemærkes i forlængelse heraf følgende om civilretlig inddrivelse af bøden:

Det må antages, at civilretlig inddrivelse hos føreren af en bøde pålagt ejeren (brugeren) på objektivt grundlag efter den foreslåede § 118 c, stk. 1, normalt vil kunne ske efter reglerne om betalingspåkrav i retsplejelovens kapitel 44 a (§§ 477 a – 477 g). Under en sådan civilretlig sag vil ATK-billedet som udgangspunkt kunne udgøre bevis for ejerens (brugers) krav.

Reglerne om betalingspåkrav kan efter retsplejelovens § 477 a anvendes ved inddrivelse af forfaldne pengekrav, der ikke overstiger 100.000 kr. eksklusive renter og omkostninger, hvis man som fordringshaver har en klar forventning om, at skyldneren ikke har indsigelser mod kravet eller vil gøre modkrav gældende.

En civilretlig tvist om en bøde, der pålægges en ejer (bruger) af et motorkøretøj i medfør af den foreslåede § 118 c, stk. 1 – og som f.eks. på baggrund af skyldnerens (førerens) indsigelser mod kravet ikke kan inddrives efter reglerne om betalingspåkrav, jf. ovenfor – vil som udgangspunkt i stedet kunne behandles efter reglerne om behandling af sager om mindre krav i retsplejelovens kapitel 39 (§§ 400 – 410). Disse regler finder anvendelse på bl.a. byretssager om krav, som har en økonomisk værdi af højst 50.000 kr., jf. retsplejelovens § 400, stk. 1, nr. 1.

Der gælder for disse sager særligt lempelige krav til stævning og svarskrift, som kan udformes ved hjælp af en blanket, der er tilgængelig på Domstolsstyrelsens hjemmeside. Retten har en vejledningspligt i forhold til udfyldelse af sådanne blanketter. Bevisførelse kræver rettens tilladelse, som alene gives, når det må anses for sandsynligt, at bevisførelsen er af betydning for sagen, jf. retsplejelovens § 403. Det følger endvidere af retsplejelovens § 406, at retten forestår sagens forberedelse, hvilket i udgangspunktet sker på skriftligt grundlag. Parterne vil således som udgangspunkt ikke have behov for advokatbistand under sagens forberedelse. Vælger en part alligevel at anvende advokat under forberedelsen af sagen, og er der tale om små sager med en økonomisk værdi af højst 10.000 kr., er der fastsat begrænsninger i det beløb, som den tabende part kan komme til at betale til den vindende parts udgifter til advokat, jf. retsplejelovens § 408, stk. 2.

3. Om forholdet til straffelovens § 50 bemærkes følgende:

De hensyn, der ligger bag straffelovens § 50, stk. 3, gør sig efter Justitsministeriets opfattelse ikke gældende i forhold til de sager om hastighedsovertrædelser konstateret ved ATK, som er omfattet af den foreslåede bestemmelse i færdselslovens § 118 c. Denne bestemmelse indebærer, at bød-

deansvaret i disse sager pålægges ejeren (brugeren) af køretøjet på objektivet grundlag, medmindre en anden erkender at have ført køretøjet på gerningstidspunktet eller ved brugstyper mv. var i uberettiget besiddelse af køretøjet på gerningstidspunktet.

På andre områder vil det derimod afhænge af en række omstændigheder, om der gøres ansvar gældende mod såvel en juridisk person som en fysisk person, der har begået en overtrædelse inden for den juridiske persons virksomhed, eller om der kun pålægges enten den juridiske person eller den fysiske person strafansvar. På andre områder beror valget af ansvarssubjekt således på anklagemyndighedens – og i sidste ende domstolens – vurdering af den konkrete sags nærmere omstændigheder. Den foreslåede § 118 c er derimod udtryk for en særlig lovreguleret ordning, hvor valget af ansvarssubjekt beror på de særlige lovbestemte betingelser for det foreslåede betingede objektive ansvar for ejeren (brugeren), og ansvaret kan kun pålægges enten ejeren (brugeren) eller føreren. Ejeren (brugeren) kan desuden kun pålægges ansvar, i det omfang føreren ville kunne være pålagt ansvar. Det vil på denne baggrund ikke være i strid med formålet med det foreslåede betingede ansvar for ejeren (brugeren), at ansvaret civilretligt kan påhvile føreren, og det er som

nævnt også forudsat i lovforslaget, at der kan indgås aftale herom.

Endvidere er bøderne i disse sager af forholdsvis begrænset størrelse og fastsættes på grundlag af standardiserede bødetakster, som er uafhængige af, om bøden pålægges en juridisk person eller en fysisk person. På andre områder kan bøder, som pålægges en juridisk person, derimod fastsættes i lyset af den juridiske persons økonomiske forhold og kan efter omstændighederne udgøre betydelige beløb.

Den foreslåede undtagelse til straffelovens § 50, stk. 3, vil heller ikke føre til, at bøder, der pålægges for en hastighedsovertrædelse, som en lønmodtager har begået i tjenesten, i videre omfang end i dag vil skulle betales af lønmodtageren. I dag er det således i praksis altid lønmodtageren, som søges pålagt bøden for en hastighedsforseelse begået i arbejdstiden.

Ændringsforslaget ændrer ikke på, at straffelovens § 50, stk. 3, fortsat vil finde anvendelse i forhold til den, der pålægges et bødeansvar efter at have afgivet en erkendelse til politiet efter den foreslåede bestemmelse i færdselslovens § 118 c, stk. 2. Den fører, der således påtager sig ansvaret, vil ikke kunne indgå en aftale med henblik på efterfølgende at kræve bøden betalt eller erstattet af en anden.

Trine Bramsen (S) Poul Andersen (S) Mogens Jensen (S) Mette Reissmann (S) Jeppe Bruus (S) Rasmus Prehn (S)

Jeppe Mikkelsen (RV) Zenia Stampe (RV) Camilla Hersom (RV) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) fmd.

Pernille Vigsø Bagge (SF) Pernille Skipper (EL) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Henning Hyllested (EL)

Doris Jakobsen (SIU) Kim Andersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Inger Støjberg (V) Fatma Øktem (V)

Jan E. Jørgensen (V) Karsten Lauritzen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF)

Dennis Flydtkjær (DF) Pia Adelsteen (DF) Kim Christiansen (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Tom Behnke (KF) nfmnd.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

| | | | |
|--------------------------------------|----|------------------------------------|---|
| Venstre, Danmarks Liberale Parti (V) | 47 | Det Konservative Folkeparti (KF) | 8 |
| Socialdemokratiet (S) | 45 | Inuit Ataqatigiit (IA) | 1 |
| Dansk Folkeparti (DF) | 22 | Siumut (SIU) | 1 |
| Radikale Venstre (RV) | 16 | Sambandsflokkurin (SP) | 1 |
| Socialistisk Folkeparti (SF) | 15 | Javnaðarflokkurin (JF) | 1 |
| Enhedslisten (EL) | 12 | Uden for folketingsgrupperne (UFG) | 1 |
| Liberal Alliance (LA) | 9 | | |

Oversigt over bilag vedrørende L 74

| Bilagsnr. | Titel |
|------------------|--|
| 1 | Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren |
| 2 | Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget |
| 3 | Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget |
| 4 | Ændringsforslag fra justitsministeren |

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 74

| Spm.nr. | Titel |
|----------------|--|
| 1 | Spm. om ministeren vil sikre, at de foreslåede regler om betinget objektivt ansvar for ejeren (brugeren) evalueres, når de har været i kraft et passende stykke tid, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 2 | Spm. om, hvordan en bilist, der idømmes fartbøde på baggrund af en ATK-måling skal kunne løfte bevisbyrden for, at den pågældende fartmåling ikke er udført korrekt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 3 | Spm. om, hvad der sker, hvis en person er bortrejst på ferie eller forretningsrejse, og først kommer hjem efter 30-dages fristen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 4 | Spm. om bemærkningerne til lovforslaget, side 15, skal forstås således, at der fremover ikke sendes foto med ud efter at bilen er fotograferet i automatisk hastighedskontrol, medmindre bilens ejer beder om det, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 5 | Spm. om ministeren er opmærksom på det såkaldte 30 pct. tillæg i færdselslovens § 118, stk. 4, der med lovforslaget bevirker, at en lastbil, der kører 70 km/t, hvor der ved vejarbejde er skiltet ned til 50 km/t på vej, som ikke er motorvej, får en bøde, der er 2.000,- kr. højere i forhold til, hvis den samme forseelse sker på motorvej, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 6 | Spm. om, hvordan forslaget om betinget objektivt ejeransvar gavner færdselssikkerheden, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 7 | Spm. om, hvordan lovforslaget kan virke præventivt, når det netop ikke er den ansvarlige for forseelsen, der straffes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 8 | Spm. om ministeren mener, at den forringede retssikkerhed for borgerne er proportionalt med den effekt, der opnås i øgede bødeindtægter, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 9 | Spm. om en redegørelse for objektivt ansvar i danske strafferet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 10 | Spm. om, hvor der i dansk ret er objektivt ansvar uden at den ansvarlige har en økonomisk interesse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |
| 11 | Spm. om, hvor mange lande ministeren har indhentet oplysninger fra om objektivt ansvar, til justitsministeren, og ministerens svar herpå |

- 12 Spm. om ministeren kan bekræfte, at der ikke er objektivet ansvar for hastighedsforseelser i Holland, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om ministeren ikke forventer, at lovforslaget vil medføre, at mange flere vil nægte at betale og gå i retten, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvori gevinsten ligger for politiet, hvis mange flere borgere kræver sagen i retten med den følge, at politiet skal møde mere i retten, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om ministeren vil garantere, at en sigtet borger kan få udleveret politiets materiale med foto m.v., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om ministeren er enig i, at spørgsmålet om objektivet ansvar for juridiske personer overhovedet ikke kan sammenlignes med private bilejeres objektive ansvar, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om ministeren kan bekræfte, at lovforslagets bestemmelser om betinget objektivet ejeransvar ved hastighedsovertrædelser, er det eneste sted i dansk lovgivning, hvor betinget objektivet ejeransvar gøres gældende for en privat person, der idømmes en strafferetlig sanktion, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvad det er, der er så særligt for hastighedsforseelser, der gør, at ministeren mener at kunne fravige det helt grundlæggende strafferetlige princip om tilregnelser, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om ministeren er enig i, at lovforslaget vælter politiets efterforskning over på den private borger, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om lovforslaget skal forstås på den måde, at en juridisk ejer, der er arbejdsgiver, kan frigøre sig for ansvaret ved at lade en ansat registrere som fast bruger, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, i hvilket omfang ministeren anerkender, at lovforslaget skaber interne konflikter mellem arbejdsgiver og chauffør, da det i langt de fleste tilfælde gælder, at det ikke er ejeren af taxaen, der er fører, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om ministeren kan bekræfte, at f.eks. autoværksteder vil skulle stå for ansvaret og betaling for hastighedsovertrædelser, som vedkommende de låner en bil ud til, har begået, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om ministeren har overvejet, at de skærpende sanktioner for hastighedsovertrædelser ved vejarbejde, kun skal gælde, når der reelt er arbejdere til stede, der kan komme til skade, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvad de forventede merindtægter er som følge af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om de forventede bødeindtægter for 2014 og 2015, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 26 Spm. om ministeren mener, at de nye forhøjede bøder for hastigheds-
overtrædelser ved vejarbejde er proportionelle med retspraksis for bø-
derne for f.eks. vanvidskørsel og uagtsomt manddrab i trafikken, til
justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvad retspraksis er ift. bødestørrelser for vanvidskørsel og
uagtsomt manddrab i trafikken, til justitsministeren, og ministerens
svar herpå
- 28 Spm. om det forventes, at de nye fotovogne der påregnes indkøbt i
2014, tager bedre billeder, således at færre billeder må kasseres, da det
ikke er muligt klart at se føreren af bilen, til justitsministeren, og mini-
sterens svar herpå
- 29 Spm. om oversendelse af en statistik over antal uheld i forbindelse
med vejarbejde, hvor en vejarbejder er kommet til skade de sidste 10
år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om fremsendelse af dokumentation for, at det er et stigende pro-
blem med hastighedsovertrædelser ved vejarbejde, til justitsministe-
ren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om en redegørelse for kravene til skiltning, når en hastigheds-
grænse er midlertidigt nedsat som følge af vejarbejde, til justitsmini-
steren, og ministerens svar herpå